

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA
CZWARTA SEKCJA

SPRAWA IŻYKOWSKA przeciwko POLSCE¹

(SKARGA nr 7530/02)

WYROK – 28 września 2004 r.

W sprawie Iżykowska przeciwko Polsce,
Europejski Trybunał Praw Człowieka (Czwarta Sekcja), zasiadając jako Izba
złożona z następujących sędziów:

Sir Nicolas Bratza, *Przewodniczący*,

Pan M. Pellonpää,

Pani V. Strážnická,

Pan J. Casadevall,

Pan R. Maruste,

Pan S. Pavlovski,

Pan L. Garlicki, *sędziowie*

oraz Pani F. Elens-Passos, *Zastępca Kanclerza Sekcji*,

obradując na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 września 2004 r., wydaje
następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 7530/02) wniesionej 5 sierpnia 2001 r.
przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej do Trybunału na podstawie artykułu 34
Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności
(„Konwencja”) przez obywatelkę polską, panią Marię Iżykowską („skarżącą”).

2. Rząd polski („Rząd”) był reprezentowany przez pełnomocnika, pana J.

¹ Wyrok ten stanie się prawomocny zgodnie z warunkami określonymi przez artykuł 44 § 2
Konwencji.

Wołosiewiczza.

3. 8 lipca 2004 r. Przewodniczący Czwartej Sekcji podjął decyzję o zakomunikowaniu skargi Rządowi. Na podstawie artykułu 29 § 3 Konwencji zdecydowano, że przedmiot skargi zostanie rozpatrzony równocześnie z kryterium dopuszczalności skarg.

FAKTY

4. Skarżąca urodziła się w 1950 r. i mieszka w Warszawie.

5. 15 września 1993 r. Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie, w którym określił jako spadkobierców zmarłej matki skarżącej – skarżącą, jej ojca oraz jej siostrę. Majątek składał się z domu oraz działki usytuowanej w Warszawie.

6. 14 listopada 1994 r. siostra skarżącej („wnioskodawczyni”) wszczęła przed Sądem Rejonowym w Warszawie postępowanie nieprocesowe, w którym domagała się zniesienia współwłasności domu oraz działki.

7. 22 marca 1995 r. sąd przeprowadził pierwszą rozprawę.

8. Rozprawy zostały następnie przeprowadzone 1 lutego, 7 marca i 15 października 1996 r.

9. 6 stycznia 1997 r. sąd na posiedzeniu niejawnym dopuścił dowód z opinii biegłego.

10. W okresie od 16 października 1996 r. do 28 października 1997 r. nie przeprowadzono żadnej rozprawy.

11. Rozprawy wyznaczone na 29 października i 16 grudnia 1997 r. zostały odroczone z powodu nieobecności wnioskodawczyni.

12. Następne rozprawy zostały przeprowadzone 4 lutego, 19 czerwca i 31 lipca 1998 r.

13. 22 października 1998 r. sąd zarządził sporządzenie drugiej opinii biegłego. Opinia została przedłożona do sądu 20 stycznia 1999 r.

14. W okresie pomiędzy 1 sierpnia 1998 r. i 15 kwietnia 1999 r. nie przeprowadzono żadnej rozprawy.

15. Rozprawy wyznaczone na 16 kwietnia, 2 czerwca i 9 września 1999 r. zostały odroczone z powodu nieobecności wnioskodawczyni i biegłego.

16. 22 listopada 1999 r. Sąd Rejonowy przeprowadził następną rozprawę, na której zarządził sporządzenie czwartej opinii biegłego.

17. W okresie pomiędzy 23 listopada 1999 r. i 8 listopada 2001 r. nie przeprowadzono żadnej rozprawy.

18. Sąd przeprowadził kolejne rozprawy 9 listopada i 5 grudnia 2001 r., a także 21 lutego 2002 r.

19. 24 stycznia i 7 kwietnia 2003 r. Sąd Rejonowy w Warszawie przeprowadził rozprawę.

20. Postępowanie toczy się nadal.

PRAWO

I. DOMNIEMANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 6 § 1 KONWENCJI

21. Skarżąca zarzucała, że długość postępowania była niezgodna z wymogiem „rozsądnego terminu”, przewidzianym w artykule 6 § 1 Konwencji, który w omawianym za kresie brzmi następująco:

„Przy rozstrzyganiu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym..., każdy ma prawo do... rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez... sąd...”.

22. Rząd podważył ten argument.

23. Okres podlegający rozpatrzeniu rozpoczął się 14 listopada 1994 r. i jeszcze się nie zakończył. Wynika stąd, że postępowanie trwa do tej pory 9 lat 10 miesięcy.

A. Dopuszczalność

24. Trybunał zauważa, że skarga nie jest oczywiście nieuzasadniona w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji. Ponadto zauważa, że nie jest ona niedopuszczalna z jakichkolwiek innych powodów. Dlatego też Trybunał uznaje skargę za dopuszczalną.

B. Przedmiot skargi

25. Trybunał przypomina, że rozsądna długość trwania postępowania musi być oceniona w świetle szczególnych okoliczności sprawy i z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w orzecznictwie Trybunału, w szczególności stopnia skomplikowania sprawy, postępowania skarżącego i właściwych władz oraz wagi postępowania dla skarżącego (zob. m.in. wyrok *Frydlender przeciwko Francji* [WI], nr 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

26. Trybunał często stwierdzał naruszenia artykułu 6 § 1 Konwencji w sprawach, które dotyczyły podobnych problemów jak niniejsza (zob. *Frydlender*, cytowany powyżej).

27. Po przeanalizowaniu całego przedłożonego materiału Trybunał uznaje, że Rząd nie przedstawił żadnych faktów czy argumentów zdolnych przekonać go, że w niniejszej sprawie należy dojść do innych wniosków. Opierając się na orzecznictwie dotyczącym tej problematyki, Trybunał uznaje, że w rozpatrywanej sprawie długość postępowania była nadmierna i nie spełniała wymogu

„rozsądnego terminu”.

Doszło więc do naruszenia artykułu 6 § 1.

II. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

28. Artykuł 41 Konwencji przewiduje:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie”.

A. Szkoda

29. Skarżąca domagała się 304 657 zł z tytułu szkód materialnych oraz 15 000 EUR z tytułu szkód niematerialnych.

30. Rząd zwrócił się do Trybunału o oddalenie roszczeń skarżącej dotyczących szkód materialnych. W odniesieniu do szkód niematerialnych Rząd twierdził, że roszczenia skarżącej były nadmierne.

31. Trybunał nie dostrzega związku przyczynowego pomiędzy stwierdzonym naruszeniem a domniemaną szkodą materialną, dlatego też odrzuca to roszczenie. Uznaje jednak, że skarżąca doznała szkód natury niematerialnej. Orzekając na zasadzie słuszności, przyznaje jej 8 500 EUR z tego tytułu.

B. Koszty i wydatki

32. Skarżąca domagała się także 1 368,75 zł z tytułu zwrotu kosztów i wydatków poniesionych przed Trybunałem.

33. Rząd pozostawił tę kwestię do decyzji Trybunału.

34. Zgodnie z kryteriami ustalonymi w orzecznictwie, skarżący jest upoważniony do zwrotu kosztów i wydatków jedynie, jeżeli wykaże, że zostały one rzeczywiście poniesione oraz były konieczne i rozsądne co do kwoty. W niniejszej sprawie, uwzględniając posiadane informacje oraz powyższe kryteria, Trybunał uznaje, że rozsądne jest przyznanie skarżącej, która nie była reprezentowana przez prawnika, kwoty 300 EUR dla pokrycia kosztów i wydatków poniesionych w postępowaniu przed Trybunałem.

C. Odsetki za zwłokę

35. Trybunał uważa, że odsetki za zwłokę w wypłacie powinny być ustalone zgodnie z marginalną stopą procentową Europejskiego Banku Centralnego plus trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYN TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje*, że skarga jest dopuszczalna;
2. *Uznaje*, że doszło do naruszenia artykułu 6 § 1 Konwencji;
3. *Uznaje*, że
 - (a) pozwane państwo ma wypłacić skarżącej, z tytułu szkód niematerialnych, w ciągu trzech miesięcy od dnia, kiedy wyrok stanie się prawomocny zgodnie z artykułem 44 § 2 Konwencji, 8 500 EUR (osiem tysięcy pięćset euro) oraz 300 EUR (trzysta euro) zwrotu z tytułu kosztów i wydatków, które będą przeliczone na walutę polską według kursu z dnia realizacji wyroku, plus jakikolwiek podatek, jaki może być pobrany;
 - (b) zwykłe odsetki według marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego plus trzy punkty procentowe będą płatne od tej sumy od wygaśnięcia powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty;
4. *Oddala* pozostałą część roszczenia skarżącej dotyczącą zadośćuczynienia.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszono pisemnie 28 września 2004 r., zgodnie z artykułem 77 § 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Françoise ELEN-PASSOS
Zastępca Kanclerza Sekcji

Nicolas BRATZA
Przewodniczący